

OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Etapa județeană, 22 februarie 2014,

clasa a X-a

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Niciun eseu nu va fi precedat de titlu și/sau motto.
- Timpul de lucru: 3 ore.
- Total: 120 de puncte

Citește cu atenție fragmentele de mai jos:

A. Victoria a adus prunele și apa și după o vreme m-a întrebat: „După atâția ani? Cauți o fată care s-a măritat, care nu te-a chemat și nu ți-a dat niciun semn?” Apoi către Petre: „Fata pe care o caută omul ăsta crezi că este? Și Paminode care stă cu casa peste izlaz, cu streșinile prinse în cuie de vârful gardului, crezi că e chiar Paminode? Dacă nici Paminode, nici ea **nu sunt**?” Cum adică, Victorio?” – a zis Petre uitându-se la ea cu ochi mari și dând pe gât o cană de apă. Apoi Petre a încercat să râdă: „Ha, ha, legende. Nu-l mai zăpăci de cap pe omul ăsta, cu mîntea ta zburătoare din neamul lui Pepene.” Victoria nu s-a supărat: „[...] Să zicem că și Paminode este, și fata este. E loc pentru toți. Dar ia ascultați ce mi-a spus vătășelul Dudulină. Se pornise furtună mare într-o sâmbătă la amiază, ploua de sus cu spice de secară și cu flori de soc. Furtuna l-a prins pe Dudulină pe izlaz și el a fugit de frică să ceară adăpost la Paminode. Dudulină avea o funie la el. Vaca pe care o păștea rupsese funia și alerga numai pe picioarele dinapoi și se uita la cer, la florile de soc. Omul a juns la casa lui Paminode, știa că n-are să-i deschidă, a făcut un ochi la funie, l-a aruncat deasupra zaplazului, s-a suit și s-a uitat în curte să găsească un loc potrivit unde să sară ca să nu-și rupă ceva. N-a mai sărit: văzuse lanțul, zăngănea singur pe sârmă, îl bătea vântul de la un capăt la altul al curții. Paminode nu are nici măcar un câine mut cum se zicea! Un capăt al lanțului era tras sub o fereastră a casei. Înseamnă că cineva nevăzut trage capătul din casă al lanțului și-l face să zăngăne și în zilele când nu bate vântul! Și dacă a văzut asta, lui Dudulină nu i-a mai fost frică de furtună și a plecat liniștit să-și caute vaca”. [...]” Legende – a zis Petre ștergându-și palmele pe genunchii pantalonilor” [...] „Bine, Petre. Să spunem că sunt lucruri fără să fie. Și am să-ți arăt că se poate și asta: Paminode Dănilă s-a însurat cu fata cu pricina de vreo șase ani și ceva” [...] „se uitau la cei doi străini care erau peste număr: unul să fi avut șaptesprezece ani, celălalt nouăsprezece. Erau băieții lui Paminode Dănilă”

(Ștefan Bănuțescu, Dropia)

B. Plouase mult cu sânge și vremile veneau roșii și-nvolburate. În tulburarea prefacerilor, marii vânători, ahtonici de primejdiile fără folos, urcători să prigonească fiarele până-n rărunchii munților, pieriseră. Moșierilor, îndatorați oarecum să-și apere codrii și plaiurile de jivine, li se stârpise până și sămânța. Băștinașilor li se ridicase și cea din urmă țevă de pușcă, orice gioarsă de pistol. Și în vălmășeala începutului de leat*, bestiile se înmulțiseră nestingherite.

Munții mișunau de sălbăticiuni. Lupi bezmetici bântuiau stânele, urșii dau buzna peste cirezi. Treceau prin ciomegele boierilor, umflau juncanii și plecau fără măcar o bună ziua.

În lipsa armelor, de sub troianul leaturilor, practici străvechi, meșteșuguri primitive de apărare începeau să scoată capul.

Mai ales că se adăugau și alte grozăvii. Prin cețurile piscurilor se arătau vedenii fantastice. Umbre de uriași călcau pe babilonii de nori puhavi. Din negurile oarbe, năboind noianuri pe văi, se desfăceau deodată pale ce cotropeau turmele, amețeau ciobanii și, urcând înapoi, luau cu ele, pradă, două trei vite rătăcite.

Până la urmă, duhurile trebuiau chemate în ajutor și puterile oculte puse în mișcare.

(Vasile Voiculescu, Ultimul berevoi)

*leat - an

Subiectul I (40 de puncte)

Realizează un eseu structurat, de 600-1200 de cuvinte, în care să prezinți modalitățile de structurare a acțiunii în textele propuse, clarificând instanțele narative specifice textului epic.

În elaborarea eseului vei avea în vedere următoarele aspecte:

- prezentarea conceptului de narator și a tipurilor de narator prezente în cele două opere propuse și relevarea funcțiilor naratorului;
- evidențierea funcțiilor descrierii în textul epic;
- evidențierea a câte două mijloace de expresivitate în cele două texte și comentarea acestora;
- exprimarea unui punct de vedere argumentat, prin referire la cele două texte suport, despre rolul naratorului, având în vedere următoarea aserțiune: „Un narator poate fi situat la o distanță mai mare sau mai mică de situațiile și evenimentele narate, de personaje și / sau de naratar. Distanța poate fi temporală, discursivă, intelectuală, morală” (Gerald Prince, *Dicționar de naratologie*).

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul lucrării este la alegere.

Subiectul al II-lea (40 de puncte)

Realizează un eseu nestructurat, de 600-1200 de cuvinte, pe tema fantasticului, urmărind relația pe care literatura o stabilește între realitate și ficțiune și pornind de la următoarele idei: *”Întreg fenomenul fantastic are prin urmare acest caracter dual, compensatoriu, de răsturnare, contrabalansare și dedublare: echilibru/ruptură, raționalitate/iraționalitate, posibilitate /imposibilitate, lege/exceptie, suflet/trup, Adevărata ambiguitate și dialectică existențială este răsfrântă pe toate planurile : bine/rău(..), posedare/eliberare, perversitate /inocență, salvare/pedeapsă, speranță/disperare, certitudine/derută, plăcere/oroare.”* (Adrian Marino, *Dicționar de idei literare*).

În eseuul tău vei valorifica ambele texte suport și experiența culturală.

Notă! În elaborarea eseului, vei respecta structura textului de tip argumentativ: *ipoteza*, constând în *formularea tezei/a punctului de vedere* cu privire la temă, *argumentația* (cu 4 argumente / raționamente logice / exemple concrete etc.) și *concluzia/sinteza*.

Redactare (40 de puncte)

În vederea acordării punctajului pentru redactare, lucrarea ta trebuie să aibă cel puțin 1200 de cuvinte.

Pentru redactarea întregii lucrări vei primi 40 de puncte (*organizarea ideilor în scris* – 8 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* – 10 puncte; *utilizarea limbii literare* – 6 puncte; *ortografia* – 4 puncte; *punctuația* – 4 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 4 puncte, *respectarea precizărilor privind numărul de cuvinte* – 4 puncte).

OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Etapa județeană, 22 februarie 2014, Târgu-Jiu

clasa a X-a

Barem de corectare și de notare

ATENȚIE!

Lucrările care conțin eseuri cu titlu și / sau motto vor fi notate cu 0 puncte, autorii acestora fiind descalificați.

Subiectul I (40 de puncte)

1. Prezentarea conceptului operațional narator și precizarea tipurilor de narator prezente în cele două texte (de exemplu: naratorul – principala instanță în comunicarea narativă, „vocea” care povestește, emițător al seriei de evenimente care alcătuiesc subiectul operei, instanță intermediară între autorul abstract, lumea narată și cititorul abstract, „ființă de hârtie” etc.); tipuri de naratori: omniscient, uniscient, narator martor, narator mesager, narator auctorial, creditabil/necreditabil; relevarea funcțiilor naratorului: funcție narativă, de regie, funcție de interpretare .

10 puncte

2. Prezentarea a două funcții ale descrierii în textul narativ (funcția reprezentativă sau diegetică, funcția expresivă, funcția narativă etc)

10 puncte

3. Comentarea mijloacelor expresive (de ex. lexic personalizat, elemente simbolice, frecvența figurilor de stil, etc.)

10 puncte

4. Exprimarea unei opinii argumentate cu privire la rolul naratorului (susținerea argumentată prin exemplificări, explicații, comparații etc.: 6 p.; susținerea fără exemplificări, explicații, comparații etc.: 4 p.; încercarea de argumentare, improvizații: 1 p.)

10 puncte

Subiectul al II-lea (40 de puncte)

Formularea tezei / a punctului de vedere cu privire la relația pe care literatura o stabilește între realitate și ficțiune (*formularea tezei / a punctului de vedere cu privire la temă; logica ideilor / a premiselor demersului; enunțarea clară a problematicii eseului; capacitatea de sinteză și de abstractizare: 8 p.; încercare de formulare a tezei / a punctului de vedere cu privire la temă; imperfecțiunii în enunțarea problematicii eseului; încercări de sinteză și de abstractizare: 4 p.; încercarea de formulare a unui punct de vedere, dar nerelevant în raport cu tema propusă: 2 p.*)

8 puncte

Formularea și dezvoltarea a patru argumente în sprijinul ideii enunțate în premisă, ilustrate prin exemplificări din textele suport și din experiența culturală (opere literare din literatura română și / sau internațională, opere de artă – sculpturi, picturi etc., cinematografie, muzică etc.) (*formularea corectă / nuanțată a fiecărui argument și susținerea acestuia prin referire la textele suport și din experiența culturală; demers logic / corelarea exemplificărilor cu ideile enunțate; argumentare pertinentă: câte 6 p. pentru fiecare argument (6 p. + 6 p. + 6 p. + 6 p.): 24 p.; formularea parțial corectă / adecvată a fiecărui argument și susținerea acestuia prin referire la textele suport și din experiența culturală; corelarea exemplificărilor cu ideile enunțate; argumentare incompletă: câte 3 p. pentru fiecare argument (3 p. + 3 p. + 3 p. + 3 p.): 12 p.; încercare de formulare a argumentelor și de susținere a acestora, prin referire la textele suport și din experiența culturală: câte 1 p. (1 p. + 1 p. + 1 p. + 1 p.): 4 p.*)

24 de puncte

puncte

Concluzia / sinteza: concluzie care nuanțează ipoteza, logic impusă de argumentele formulate; viabilitatea demersului argumentativ; capacitate de sinteză și de persuasiune: 8 p.; concluzie pertinentă, convergentă cu demersul argumentativ, dar fără nuanțare a ipotezei, lipsită de dimensiune persuasivă; încercare de formulare a concluziei: 1 p.

8 puncte

Redactare – 40 de puncte

Organizarea ideilor în scris.

8 puncte

Existența celor trei părți componente – introducere / ipoteză, cuprins / argumentație, încheiere / concluzie – 6 p. (1 p. + 1 p. + 1 p. = 3 p. – sb. I; 1 p. + 1 p. + 1 p. = 3 p. – sb. al II-lea); text clar organizat, coerent, succesiune logică a ideilor, cu echilibru între cele trei componente, construcția paragrafelor subliniază ideile – 2 p. (1 p. – sb. I + 1 p. – sb. al II-lea)

Abilități de analiză, de interpretarea și de argumentare.

10 puncte

- relația adecvată idee-argument – 3 p.; argumente convingătoare, personale, utilizarea unui suport critic în manieră ponderată, relevantă – 4 p.; abilități de interpretare – 3 p.;

10 puncte

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN GORJ

- relația adecvată idee-argument – 3 p.; argumente convingătoare, dar cu utilizarea unui suport critic în manieră exagerată, adesea irelevantă, epatantă – 2 p.; abilități de interpretare dependente exclusiv de suportul critic, eclectism exagerat – 2 p.; 7 puncte

- relația idee-argument este fragmentată – 1 p.; argumentele sunt schematic, secvențiale, inconsistente – 1 p.; inserarea unor citate critice nerelevante, necomentate – 1 p.; elemente de interpretare lipsite de perinență – 1 p.; 4 puncte

- afirmații nesuținute prin argumente; idei irelevante, schematism, inserarea citatelor nerelevante, necomentate: 1 punct

Utilizarea limbii literare. (Stil și vocabular adecvate conținuturilor eseului; claritatea enunțului; varietatea lexicului; sintaxă adecvată: 6 p.; stil și vocabular parțial adecvate, cu ezitări în selectarea cuvintelor: 3 p.; vocabular restrâns, monoton sau vocabular prețios, folosirea excesivă a neologismelor, folosirea jargonului critic fără justificare: 1 p.) 6 puncte

Ortografia. (0-1 erori: 4 p.; 2 erori: 2 p.; 3 sau mai multe erori: 0 p.) 4 puncte

Punctuația. (0-1 erori: 4 p.; 2 erori: 2 p.; 3 sau mai multe erori: 0 p.) 4 puncte

Așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea (2 p. + 2 p.) 4 puncte

Respectarea precizărilor privind numărul de cuvinte: (2 p. + 2 p.) 4 puncte

Notă! Inserarea de citate critice etc., necomentate, nerelevante pentru tema dată atrage după sine neacordarea punctajului maxim.

NOTĂ ! Nu se acordă fracțiuni de punct.